

Stanovisko Evropského výboru regionů – Posílení evropského správního prostoru (ComPact)
(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2024/5369)

Zpravodaj: Tom JUNGEN (LU/SES), starosta obce Roeser
Odkaz: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení evropského správního prostoru (ComPact)
COM(2023) 667 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

1. vítá záměr sdělení Evropské komise o posílení evropského správního prostoru (ComPact) podpořit spolupráci a politický dialog a pomoci zlepšit v Evropě kapacitu a kvalitu veřejné správy na ústřední, regionální a místní úrovni;
2. zdůrazňuje, že orgány veřejné správy hrají ústřední úlohu při posilování jednotného trhu a že veřejný sektor, který zaměstnává asi 21 % pracovní síly v EU, řídí trh s veřejnými pracemi a dodávkami, který má hodnotu zhruba 670 miliard EUR;
3. upozorňuje, že orgány veřejné správy přímo plní přibližně jednu třetinu rozpočtu EU, zejména prostřednictvím fondů politiky soudržnosti a Nástroje pro oživení a odolnost, přičemž místní a regionální úroveň odpovídá za řízení 34 % celkových veřejných výdajů a 56 % celkových veřejných investic;
4. vítá skutečnost, že Evropská komise ve svém sdělení zmínila dřívější stanovisko VR ⁽¹⁾ zabývající se touto oblastí a převzala do sdělení některé jeho myšlenky;
5. vyzývá Evropskou komisi a také veřejné orgány, aby se intenzivněji věnovaly kontrole a snižování vzniklé administrativní zátěže, zejména na straně místní a regionální úrovně správy. Zdůrazňuje, že v tomto ohledu je třeba se co nejvíce vyhnout tzv. „gold-platingu“, v souladu se zásadami zlepšování právní úpravy;
6. konstatuje, že k vytvoření skutečného evropského správního prostoru je zapotřebí větší úsilí. Zdůrazňuje, že i po 30 letech existují překážky bránící řádnému fungování jednotného trhu a že jejich překonávání naráží na nacionalistické přístupy;
7. má za to, že ačkoli Evropská komise předkládá sdělení o evropském správním prostoru, skutečný evropský správní prostor zatím neexistuje a nelze jej vytvořit (jako součást jednotného trhu) bez evropské vize, která by překlenovala národní zájmy, a bez soudržných a účinných pravidel a struktur založených na společném konsensu, jež budou mít jasnou evropskou přidanou hodnotu. V tomto ohledu poukazuje na úlohu, kterou mohou hrát regiony a jejich veřejné orgány, neboť často přesahují hranice států;

⁽¹⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů – Zlepšení správní kapacity místních a regionálních orgánů za účelem posílení investic a strukturálních reforem v letech 2021–2027 (Úř. věst. C 79, 10.3.2020, s. 25).

8. vítá výraznou podporu, která je ve zprávě Enrica Letty nazvané „Much more than a Market“ (Mnohem více než jen trh) vyjádřena posílení administrativní kapacity v zájmu většího dopadu. Zvláště poukazuje na konstatování, že rozpočtová omezení výrazně utlumila modernizační snahy orgánů veřejné správy a jejich schopnost nabírat a udržet si kvalifikované pracovníky v době po finanční krizi z let 2007–2008, což vedlo k nerovnoměrnému a v některých případech i neúplnému provedení právních předpisů EU na jejím území. Proto vítá návrh na vytvoření nového nástroje pro Pakt na podporu spolupráce a odbornosti evropských správních orgánů (Pact enhancing European Administrations Cooperation and Expertise, PEACE), jenž by mohl dát impuls k investicím a reformám orgánů veřejné správy a poskytnout podporu jednotlivcům či skupině orgánů veřejné správy s podobnými problémy nebo podobnými cíli. Hlásí se k výzvě Enrica Letty, aby tento nástroj měl dostatečný rozpočet, který by Komisi umožnil poskytovat odborné poradenství zaměřené na lepší fungování veřejné správy;
9. zdůrazňuje, že Evropská komise prezentuje obecné myšlenky týkající se evropského správního prostoru, aniž by však ve svém sdělení představila jasnou vizi toho, co by takový přeshraniční evropský správní prostor zahrnoval;
10. vítá Nástroj pro technickou podporu coby klíčový program EU pro poskytování podpory orgánům veřejné správy, a to i na regionální a místní úrovni. Upozorňuje však, že mnoho orgánů veřejné správy, zejména na regionální a místní úrovni, si není vědomo všech možností, které tento nástroj nabízí. Vyzývá Evropskou komisi, aby zintenzivnila své úsilí, co se týče komunikace a osvětových kampaní;
11. konstatuje, že členské státy mají různé úrovně správních struktur a že právní předpisy je třeba přizpůsobit všem strukturám. Podporuje snahy o decentralizaci a úsilí členských států o zapojení nižších úrovní správy do navrhování a provádění právních předpisů v jednotlivých oblastech politiky. Zdůrazňuje však, že úspěšné provádění vyžaduje, aby byly příslušné úrovně svěřeny nejen úkony, ale také finanční prostředky;
12. zdůrazňuje, že cílem iniciativy ComPact je podpořit správní spolupráci na základě rozvoje pracovní síly prostřednictvím agendy dovedností, posílení digitální transformace a vedení ekologické transformace. Mnoho orgánů veřejné správy se však potýká s dalším naléhavým problémem, a tím je demografický pokles, odliv mozků, stárnutí zaměstnanců a otázka schopnosti přilákat do veřejné správy mladé lidi, jakož i budoucí nedostatek kvalifikovaných pracovníků všude na trhu práce a větší soupeření o dostupnou pracovní sílu;
13. považuje za nutné, aby se při zjišťování výzev, s nimiž se potýkají systémy veřejné správy členských států a místní a regionální orgány veřejné správy, územně diferencovalo, a to vzhledem k rozmanitosti struktur, tradic, zdrojů a kapacit. Domnívá se proto, že evropský správní prostor skýtá příležitosti, při uplatňování však mohou přetrvávat regionální a místní rozdíly;
14. zdůrazňuje, že mnoho venkovských oblastí, znevýhodněných regionů a také lidí (kteří z různých důvodů nemají přístup k digitálním nástrojům) čelí problémům s dostupností v důsledku toho, že nemají k dispozici adekvátní infrastrukturu, vysokorychlostní internet nebo potřebné kompetence. Zdůrazňuje, že i v případě 100 % digitalizované veřejné služby musí být zajištěno, aby občané mohli spoléhat na veřejnou podporu ze strany svých místních orgánů jako na službu veřejného zájmu;
15. vyzývá k ambicióznější strategii, která by vycházela ze štrasburského prohlášení o společných hodnotách a výzvách evropských orgánů veřejné správy, v němž členské státy jasně deklarovaly, že mají v úmyslu transformovat svou veřejnou správu, podporovat výměnu osvědčených postupů a prohloubit svou spolupráci;
16. doporučuje, aby vytvoření evropského správního prostoru zahrnovalo více než jen spolupráci mezi správními orgány jednotlivých států na celostátní úrovni a aby se obnovené štrasburské prohlášení zaměřilo zejména na orgány veřejné správy na nižší než celostátní úrovni;
17. vítá soustavnou spolupráci Evropské komise s příslušnými správními orgány prostřednictvím vzájemně se doplňujících sítí, jako je expertní skupina pro veřejnou správu a Evropská síť veřejné správy. Vyzývá k posílení aktivního zapojení veřejné správy na všech úrovních na základě příslušných potřeb;
18. navrhuje, aby se úředníci v rámci své odborné přípravy účastnili stáží nebo aby absolvovali dočasné pracovní praxe na jiném místě, než je to, na něž byli přijati, ať už v jiném veřejném orgánu ve stejném členském státě, nebo dokonce v jiné zemi. Konstatuje, že by tomu mohla bránit jazyková bariéra, a doporučuje využívat v zájmu co nejlepšího překonání této bariéry umělou inteligenci a překladatelské technologie. Navrhuje především zaměřit se u těchto výměn nejprve na partnerská města, přičemž poukazuje na výzvy, které by s tímto byly spojeny ve znevýhodněných nebo vzdálených regionech;

19. zdůrazňuje pozitivní výsledek nového aktu o Interoperabilní Evropě, který zvýší nákladovou efektivitu evropské veřejné správy, neboť umožní propojení různých úrovní i přes hranice a rozvoj skutečných vzdělávacích prostorů s digitálními technologiemi. Uvítal by, kdyby se upřesnilo, jak iniciativa ComPAct souvisí s nařízením o interoperabilitě i s dalšími souvisejícími nařízeními a datovými prostory, neboť některé nástroje, jako je zřízení podpůrných středisek pro Interoperabilní Evropu, lze použít i pro tento datový prostor;

20. vyjadřuje politování nad tím, že při přípravě iniciativy ComPAct neproběhly formální konzultace s místními a regionálními orgány a se sociálními partnery EU. Zdůrazňuje, že je důležité, aby byly v rámci programu zlepšování právní úpravy zohledňovány připomínky nižší než celostátní úrovně prostřednictvím sítě regionálních center VR, nástrojů ověřování dopadu na venkovské oblasti nebo posuzování územního dopadu;

21. zdůrazňuje význam dosažení cíle digitální dekády, kterým je zajistit, aby do roku 2030 bylo 100 % klíčových veřejných služeb k dispozici online, což přinese vyšší účinnost a přístupnost těchto služeb, a vítá úsilí Evropské komise o to, aby se tato otázka stala stěžejní záležitostí evropského správního prostoru. Zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby každý občan měl přístup k aktuálně potřebným digitálním dovednostem a infrastrukturám a aby byla organizována cílená školení pro osoby, jejichž digitální dovednosti jsou omezené. Upozorňuje však na obtíže spojené s prováděním iniciativy ComPAct vzhledem k harmonogramu rozhodování a úpravám, které je nutné provést v zájmu splnění budoucích požadavků na celostátní, regionální a místní úrovni;

22. zdůrazňuje, že jelikož Unie stojí před nejvýznamnějším rozšířením, neboť roste počet kandidátských zemí, VR vítá cíl iniciativy ComPAct lépe a častěji zapojovat kandidátské země do výměny postupů s členskými státy EU. Zdůrazňuje, že by to bylo v souladu s podporou řádné profesionální nestranné správy, která je součástí kritérií procesu rozšíření EU;

23. vyzývá členské státy, aby se zabývaly problémy v oblasti administrativní kapacity na všech úrovních správy v souvislosti se svými střednědobými fiskálně-strukturálními plány, které mají být podle reformovaného rámce správy ekonomických záležitostí předloženy do září 2024.

V Bruselu dne 20. června 2024.

předseda
Evropského výboru regionů
Vasco ALVES CORDEIRO